

Bijlage 5. Voortgang aanpak regeldruk

In deze bijlage ga ik in op de voortgang rondom de aanpak regeldruk. Tevens zal ik ingaan op de voortgang rond de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) en de Vrijwilligersverzekering.

Aanpak Regeldruk

Op 28 november 2024¹ heeft de toenmalige staatssecretaris Langdurige en Maatschappelijke Zorg samen met de staatssecretaris Rechtsbescherming uw Kamer geïnformeerd over de Aanpak regeldruk voor vrijwilligersorganisaties en filantropische instellingen. Het verminderen van regeldruk is ook voor sportverenigingen van groot belang. Uw Kamer heeft diverse moties ingediend om ook de regeldruk voor vrijwilligers in de sportsector terug te dringen. Zoals aangegeven in de brief van mijn ambtsvoorganger van 18 juni 2025² sluit ik bij het terugdringen van regeldruk voor sportverenigingen aan bij de uitwerking en uitvoering van de aanpak regeldruk van de toenmalige staatssecretaris van Langdurige en Maatschappelijke Zorg. Onderstaand beschrijf ik de voortgang en ga ik in op diverse moties die hier betrekking op hebben.

Bij de volgende tien wettelijke verplichtingen wordt de komende twee jaar, met stakeholders uit onder andere de sportsector, gewerkt aan regeldrukvermindering:

- Algemene verordening gegevensbescherming (AVG): Het voldoen aan verplichtingen onder de AVG.
- Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft): Het vaststellen en registreren van een uiteindelijk belanghebbende (UBO) bij de Kamer van Koophandel.
- Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR): Het (mogelijk) aanpassen van de statuten op grond van de WBTR.
- Wet Loonbelasting 1964: Het geven van vrijwilligersvergoedingen.
- Wet arbeidsmarkt in balans (Wab): Het verplicht aanbieden van een vast contract na drie aaneengesloten jaarcontracten.
- Uitvoeringsregeling Algemene wet inzake Rijksbelastingen: Het aanvragen van de ANBI-status.
- Alcoholwet: Het houden van toezicht op het alcohol- en rookverbod.
- Het aanvragen en verantwoorden van subsidies.
- Het organiseren van een groot evenement en lokale vergunningen die hiervoor nodig zijn.

In het tweede kwartaal van 2026 zal de staatssecretaris van Langdurige en Maatschappelijke Zorg uw Kamer informeren over de voortgang en de gedane toezeggingen in het kader van de bovengenoemde aanpak.

In de hiervoor genoemde brief³ bent u geïnformeerd dat sportverenigingen met name knelpunten ervaren rondom lokale regelgeving, bijvoorbeeld als het gaat om vergunningen. Daarnaast ervaren zij regeldruk bij werkgeverschap van betaalde krachten en vrijwilligers. Vooruitlopend op de aanpak regeldruk van de toenmalige staatssecretaris van Langdurige en Maatschappelijke Zorg, zijn voor de sport- en beweegsector de volgende relevante acties al in gang gezet. Hiermee neem ik de motie van het lid van Inge van Dijk (CDA)⁴ ter hand.

1. Vergunning-vrije kleinschalige evenementen in de sportsector

Voor het organiseren van een evenement is in het ene geval wel een vergunning vereist en in het andere geval niet. Daarnaast verschilt per gemeente of voor een evenement een vergunning nodig is. Voor vaak terugkerende, kleinschalige, aan lokale (sport)verenigingen verbonden evenementen moet de mogelijkheid bestaan om deze vergunning-vrij te laten plaatsvinden. Een meldplicht volstaat dan, zodat het bevoegd gezag in het kader van openbare orde en veiligheid op de hoogte is van de plannen. Ik ben met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) in gesprek om te verkennen onder welke voorwaarden een meldplicht voor dergelijke kleinschalige evenementen volstaat. Sommige gemeenten passen dit reeds

¹ Kamerstukken II 2024/25, 29 515, nr. 494.

² Kamerstukken II 2024/25, 30 234, nr. 408.

³ Kamerstukken II 2024/25, 30 234, nr. 408.

⁴ Kamerstukken II 2024/25, 30 234, nr. 416.

toe. Door stimulering en eventueel opname in de modelverordening voor gemeenten zou deze optie een landelijke werking kunnen krijgen.

2. Ontzorgen vergunningen bij tochten en evenementen

Het organiseren van (route)evenementen in de buitenruimte staat onder druk. Uit gesprekken met stakeholders blijkt dat een groot deel van de organisatoren te veel regeldruk ervaart en een deel van de tochten van de evenementenkalender verdwijnt. Door de complexe en omvangrijke regelgeving, en de kosten die het verkrijgen van vergunningen van gemeente, provincie en terreineigenaren met zich meebrengt, ervaren organisatoren een hoge regeldruk. Dit maakt het niet alleen lastig om te voldoen aan de eisen voor openbare orde en veiligheid, maar ook om aan te tonen dat wordt gewerkt binnen de kaders van de natuurwetgeving. Organisatoren hebben te maken met toenemende stapeling van tarieven en regels: de gemeentelijke Algemene Plaatselijke Verordening (APV's) die onderling kunnen verschillen op inhoud en proces, provincies die vanuit de Omgevingswet moeten aangeven hoe met kwetsbare soorten en gebieden om te gaan en diverse terrein beherende organisaties met ieder een eigen procesplaat en spelregels; soms landelijk, soms regionaal bepaald. Hoewel de waarde van tochten in de buitenruimte bij geen van de stakeholders ter discussie staat, wordt het voor lokale organisatoren steeds ingewikkelder om (route)evenementen te organiseren. In de kamerbrief van 18 juni 2025⁵ heb ik uw Kamer geïnformeerd dat NOC*NSF en de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) samen aan de slag zijn om een plan uit te werken, waarbij zij:

- een handelingskader opstellen, waaruit blijkt onder welke omstandigheden tochten en evenementen altijd onder de kritische depositowaarde van stikstof en impact op natuur blijven. Hiermee is aan de voorkant al duidelijk voor welke evenementen geen vergunningen nodig zijn;
- een regionaal overleg Tochten & Evenementen opstarten tussen sport, gemeenten en terreineigenaren. Betrokken partijen werken toe naar regionaal afgestemd beleid, waarbij zij ook afspraken maken wanneer toestemmingstrajecten nodig zijn;
- de informatie over het handelingskader en de regionaal gemaakte afspraken ontsluiten via alle sport- en beweegloketten, zodat organisatoren van tochten en evenementen geïnformeerd worden over de regionale afspraken. Daar waar nog geen sport- en beweegloket actief is, wordt de informatie ontsloten via het netwerk van de adviseurs lokale sport.

De eerste stappen in dit plan zijn inmiddels gezet. Vanuit het Sportakkoord II worden pilots georganiseerd onder leiding van Provinciale SportService Organisaties. Hierbij wordt gewerkt aan regionale afspraken over vergunningen bij tochten en evenementen tussen de stakeholders. Zo vindt er regionaal afstemming plaats over de evenementenkalender.

Daarnaast werkt een adviesbureau aan een handreiking over de impact van deze tochten op de stikstofuitstoot. Deze handreiking zal in het eerste kwartaal van 2026 opgeleverd worden. Ook nemen sportbonden het initiatief om via een digitale pre-vergunningchecker de haalbaarheid op een vergunning vooraf inzichtelijk te krijgen. De betrokken sportbonden nemen de regie en zullen op basis van eerste pilots via een regionale aanpak met gemeenten, provincies en terrein beherende organisaties die hiervoor openstaan, deze tool gaan uitrollen.

Tot slot zijn de partners van het Sportakkoord met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), Interprovinciaal Overleg en terrein beherende organisaties in gesprek om afspraken te maken voor een landelijke dekking en aanpak voor het organiseren van tochten en evenementen in de buitenruimte.

3. Ontzorgen van sportverenigingen op het gebied van werkgeverslasten bij betaalde krachten

Uit het onderzoek van Sira Consulting⁶ naar de regeldruk bij vrijwilligersorganisaties en filantropische instellingen, blijkt dat het aantal verplichtingen waarmee een vrijwilligersorganisatie te maken heeft vooral wordt bepaald door het in dienst hebben van betaalde krachten. Een kleine organisatie die alleen bestaat uit vrijwilligers heeft te maken met zo'n 20 tot 30 verplichtingen. Zodra een vrijwilligersorganisatie betaalde krachten in dienst heeft, zijn 30 tot 40 verplichtingen van toepassing.

⁵ Kamerstukken II 2024/25, 30 234, nr. 408.

⁶ Kamerstukken II 2022/23 29 5145, nr. 485.

Sportverenigingen hebben te maken met diverse werkgeverschapsverplichtingen zoals de Wet poortwachter, salarisbetaling, arbeidscontracten, juridische vraagstukken in relatie tot werkgeverschap en aanverwante thema's zoals de Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Om sportverenigingen hierin te ontzorgen, kunnen deze taken extern worden ondergebracht. Het Netwerk In de Sport (NIDS) kan hier een rol in spelen. NIDS hanteert als werkgeversvereniging van lokale amateur sportorganisaties de CAO Sportverenigingen en heeft met haar dienstverleners een landelijk dekking. Ik ben in gesprek met de partners van Sportakkoord II om meer bekendheid te geven aan de dienstverlening die het NIDS kan bieden. Vanaf begin 2026 gaat de NIDS starten met een campagne die sportverenigingen ondersteunt en ontzorgt op het gebied van werkgeverschapsverplichtingen.

Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen en Vrijwilligersverzekering

Het lid van Dijk c.s.⁷ heeft een motie ingediend om de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) te evalueren en de bescherming van de huidige vrijwilligersverzekering te onderzoeken. In opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek en Datacentrum (WODC) zijn de Rijksuniversiteit Groningen en de Universiteit van Amsterdam (UvA) gestart met de evaluatie van de WBTR. Hiermee beschouw ik deze motie als afgedaan. De minister van Justitie en Veiligheid zal de evaluatie van de wet naar verwachting voor 1 juli 2026 naar uw Kamer sturen. Bij de evaluatie zal niet alleen worden gekeken worden of de wet op papier goed werkt, maar ook hoe deze door stichtingen en verenigingen wordt ervaren en of de wet mogelijk effect heeft op de eventuele deelname aan het bestuur van een stichting of vereniging⁸.

Ik heb toegezegd uw Kamer te informeren over de voortgang rondom de vrijwilligersverzekering en bestuurdersaansprakelijkheid⁹. Ten aanzien van de vrijwilligersverzekering heeft Significant Public een verkennend onderzoek uitgevoerd naar de 'Bescherming gemeentelijke vrijwilligersverzekering tegen bestuurdersaansprakelijkheid', waarover u in de brief van 18 juni 2025¹⁰ bent geïnformeerd. Zoals ook in die brief vermeld, betreft de vrijwilligersverzekering een secundaire verzekering die dient als vangnet voor kleinere vrijwilligersorganisaties. Een secundaire verzekering is een aanvullende verzekering die pas wordt aangesproken als de primaire verzekering onvoldoende of geen dekking biedt. Deze verzekering fungeert als een extra vangnet. Bijvoorbeeld als de aansprakelijkheidsverzekering van een sportvereniging of van een vrijwilliger bepaalde schade niet dekt, kan de secundaire verzekering de vrijwilliger alsnog beschermen. De vrijwilligersverzekering is in 2008 ontwikkeld, om vrijwilligers en mantelzorgers in gemeenten te verzekeren zonder aparte registratie. Het doel is om vrijwilligers te beschermen tegen risico's, zodat zij niet stoppen met hun inzet.

Significant Public concludeert dat de gemeentelijke vrijwilligersverzekering niet voor alle bestuurdersaansprakelijkheidsrisico's afdoende dekking biedt, ook niet de risico's die al bestonden vóórdat de WBTR in werking trad. De gemeentelijke vrijwilligersverzekering is op dit punt bedoeld als (secundair) vangnet en niet bedoeld ter vervanging van een verzekering die verenigingen zelf afsluiten. Voor de module bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering geldt bovendien als voorwaarde dat het maximum balanstotaal¹¹ niet hoger mag zijn dan 500.000 euro. Dit betekent dat de gemeentelijke vrijwilligersverzekering zich voornamelijk richt op relatief kleinere vrijwilligersorganisaties en geen vangnet biedt voor bestuurders van grotere verenigingen en stichtingen, vaak met een eigen accommodatie of clubhuis in eigendom. De modules 'bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering' en 'rechtsbijstand voor vrijwilligers' zijn optioneel, maar de meeste gemeenten hebben deze wel afgenomen. Tot slot is de relatieve onbekendheid van de gemeentelijke vrijwilligersverzekering bij vrijwilligersorganisaties een aandachtspunt.

Naar aanleiding van de uitkomsten van dit onderzoek, ben ik in gesprek met de VSG, VNG, Centraal Beheer Achmea en VrijwilligerswerkNL. Om de bekendheid over de gemeentelijke vrijwilligersverzekering te vergroten en de communicatie te verbeteren, is met betrokken partijen een lijst opgesteld met de meest voorkomende vragen met bijbehorende antwoorden over de vrijwilligersverzekering. Hiermee worden

⁷ Kamerstukken II 2024/25, 36 600 XVI, nr. 126.

⁸ Evaluatie Wet bestuur en toezicht rechtspersonen | WODC - Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum

⁹ TZ202507-008

¹⁰ Kamerstukken II 2024/25, 30 234, nr. 408

¹¹ Het balanstotaal is het totaal van alle activa (bezittingen) of passiva (eigen vermogen en schulden) van de rechtspersoon.

gemeenten op de hoogte gebracht van de laatste ontwikkelingen rondom de vrijwilligersverzekering en wat wel en niet verzekerd wordt. Daarnaast roept de VSG gemeenten op om deze informatie te delen met vrijwilligersorganisaties, zoals sportverenigingen die lokaal werkzaam zijn, zodat ook zij hiervan kennis kunnen nemen. Tot slot wordt deze informatie ook via de communicatielijnen van het Sportakkoord ontsloten, zodat bestuurders van sportverenigingen beter bereikt worden.

Daarnaast ben ik in gesprek gegaan met Centraal Beheer Achmea om de vrijwilligersverzekering aan te passen naar de huidige tijd. De eerder genoemde voorwaarde dat het balanstotaal van een organisatie niet hoger mag zijn dan 500.000 euro om in aanmerking te komen voor dekking op grond van bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering wijzigt. Per 1 januari 2026 zal het balanstotaal worden verhoogd van 500.000 naar 750.000 euro. Daarnaast zal het verzekerde bedrag worden verhoogd van 750.000 naar 1.000.000 euro. Hiermee zijn meer organisaties gedekt dan tot op heden het geval was. Het blijft belangrijk om te benadrukken dat de vrijwilligersverzekering een secundaire verzekering is en niet bedoeld is ter vervanging van een verzekering die verenigingen zelf afsluiten. Zeker sportverenigingen met een grotere omvang moeten zelf een afweging maken welke risico's rondom bestuurdersaansprakelijkheid zij lopen en welke verzekering de risico's passend dekken. Dat is een risico- en kostenafweging die besturen zelf moeten maken, aangezien dit afhankelijk is van hun specifieke situatie.

Met de voortgang die ik heb omschreven rondom het verminderen van regeldruk en de voortgang met betrekking tot de vrijwilligersverzekering en bestuurdersaansprakelijkheid doe ik de motie van het lid van Dijk¹², de toezegging¹³ om een brief te sturen over de voortgang rondom regeldruk en de toezegging¹⁴ de Kamer te informeren over de gesprekken over bestuurdersaansprakelijkheid, af.

¹² Kamerstukken II 2024/25, 36 600 XVI, nr. 126.

¹³ TZ202507-009.

¹⁴ TZ202507-008.